

Revitalizace bývalého klášterního areálu v Nové Pace

Kontext

Stavba kláštera započala v polovině 17. století, v roce 1701 byl obydlen řádovými bratry paulány. Jako mnoho jiných církevních staveb, byl paulánský klášter Josefínskými reformami zrušen. V roce 1789 byli všichni řeholníci vystěhováni. O dva roky později se podařilo část objektu získat v dražbě panu Adamu Votočkovi z Nové Paky. Syn František zde otevřel tkalcovnu s 80 stavy a barvírnou. Ve 40. letech 19. století bydlelo v klášteře 20 rodin. V letech 1801-1827 byl v části kláštera umístěn ústav pro výchovu vojenských dětí z Jičína. Následně tuto část budovy město v roce 1827 odkoupilo a zřídilo zde nemocnici, která se později stala v roce 1875 Okresní veřejnou nemocnicí. Ve 20. letech 20. století došlo její k modernizaci.

V roce 2004 však ukončila nemocnice svou činnost. Severní křídlo bylo vráceno k užívání římskokatolické farnosti a zbylou část objektu zakoupilo od Královéhradeckého kraje občanské sdružení Život bez bariér na splátky za zhruba 9,8 mil. Kč. Od té doby byl objekt defacto nevyužívaný a teprve v roce 2006 byly zahájeny práce na plánovanou rekonstrukci budov. Hlavní dominantou areálu je chrám Nanebevzetí Panny Marie, k němuž přiléhá vlastní klášterní budova tvořená čtyřmi křídly obepínajícími rajskou zahradu, ze středu západní fasády vyčnívá křídlo refektáře. Budova má dvě nadzemní podlaží, podkroví a část objektu je podsklepená. Součástí areálu jsou i dvě novější budovy – bývalá hospodářská budova nemocnice a budova bývalého infekčního oddělení. Samotná budova bývalého kláštera v současné době v zanedbaném stavu, je předmětem probíhající investiční akce.

Stručný popis projektového záměru

Celý areál je tvořen 3 budovami, které budou vzájemně propojeny venkovními nebo vnitřními komunikacemi:

- A. Centrum klášter (bývalá budova kláštera, později nemocnice)
- B. Centrum bez bariér (přestavěná bývalá hospodářská budova)
- C. Denní stacionář (budova bývalého informačního oddělení)

V roce 2011 po kompletní rekonstrukci vzniklo Centrum bez bariér, které mělo 2 objekty. První je čtyřpodlažní zcela bezbariérový objekt, v němž se nachází garáže, rukodělné dílny, skladovací prostory, 2 bytové jednotky, kancelářské zázemí, prostory pro sociální služby a další. Druhý přízemní objekt slouží jako Denní stacionář a je využíván jako rukodělná dílna a pro potřeby ubytování osob se zdravotním postižením. Ruku v ruce bylo upraveno venkovní prostranství o rozloze 2 000 m². Plocha spojující jednotlivé objekty areálu byla osvětlena, oplocena a zpevněna zámkovou dlažbou.

V současnosti probíhá revitalizace památkově chráněného objektu – bývalé hlavní klášterní budovy o 4 patrech s rajským dvorem. Tento objekt není v současnosti využíván a z části slouží pouze jako sklad. Záměrem je vytvořit v objektu prostory pro účely rozšíření registrované sociální služby a komunitní centrum. Konkrétně se jedná o zajištění poradenství pro cílovou skupinu osob v krizi a rozšíření služeb denního stacionáře (nová cílová skupina – osoby s Alzheimerovou nemocí a demencí). Součástí stavebních prací je vybudování nového parkoviště s cca 30 místy, které bude sloužit provozu celého areálu. Prostor současného provizorního parkoviště se stane součástí oddechové zóny zahrady. Významným zásahem, který přispěje k jednotícímu výrazu celého areálu v pohledu od města, je nově předsazené loubí, které vizuálně spojuje vstupní podlaží stávajícího Centra bez bariér a novou vstupní suterénní část Kláštera. V rámci revitalizace Rajského dvora uvnitř centra kláštera budou zbourány nemocniční přístavby se sociálním zázemím a výtahem. Prostor dvora bude vydlážděn pískovcovými bloky, aby mohl sloužit pro pořádání společenských a kulturních akcí.

Archeologický výzkum odhalil uprostřed dvora původní kamennou studnu, která bude ponechána na svém místě v původní podobě.

Průběh procesu realizace

Od roku 2006 probíhala předprojektová příprava – průzkumy (restaurátorský, stavebně historický, dendrologický, stavebně konstrukční).

V letech 2010–2011 vzniklo několik variant konceptů a na jejich základě architektonická studie úpravy celého areálu včetně okolí. Následně byla v letech 2011–2012 vypracována dokumentace k územnímu a stavebnímu řízení a stavba získala stavebního povolení.

Následně byla podána žádost o dotaci do výzvy Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod (ROP NUTS II SV, Oblast podpory Regionální rozvoj), která byla následně schválena a projekt **Centrum bez bariér v Nové Pace** byl realizován.

V novém programovém období 2014–2020, respektive na podzim 2016 sdružení Život bez bariér, z.ú. podalo žádosti o dotace na adaptaci kláštera do Integrovaného operačního programu (IROP, Oblast podpory Rozvoj sociálních služeb), které byly následně schváleny. Jednalo se o projekty:

- **Centrum bez bariér II** (rekonstrukce prvního a novostavba druhého suterénu)
- **Komunitní centrum Nová Paka** (rekonstrukce přízemí)

Vlivem zdržení archeologického průzkumu, který probíhal v letech 2018–2019, bylo posunuto dokončení projektů do poloviny roku 2022.

V rámci projektů dochází k úpravám interiéru, které zahrnují odstranění nevhodných úprav a nánosů (příčky, PVC krytiny, kovové zárubně), opravy zachovaných částí (klenby, historické omítky) a doplnění novými kvalitními prvky. Při návrhu adaptace kláštera pro nové využití však nebylo možné se vyhnout dispozičním zásahům a úpravám konstrukce. Nové komunikační jádro zabírá dva původní moduly se schodištěm, výtahem a šachtou pro stoupací vedení a modul s hygienickým zázemím, kotelna je vestavěná do podkroví.

Financování projektu

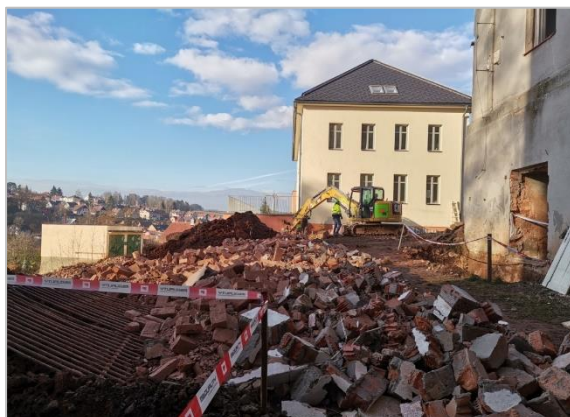
Celkové výdaje za všechny 3 projekty (Centrum bez bariér, Centrum bez bariér II a Komunitní centrum Nová Paka) realizované od roku 2010 činí cca 132,7 mil. Kč. V této částce je zahrnuta dotace z MMR prostřednictvím 3 podaných žádostí do Regionálního operačního programu NUTS II Severovýchod a Integrovaného operačního programu v celkové výši 73,4 mil. Kč a dále pak částky od Královéhradeckého kraje a města Nová Paka. V roce 2018 Královéhradecký kraj poskytl finanční dar městu Nová Paka ve výši 36 mil. Kč a město Nová Paka přidělilo ze svého rozpočtu 21 mil. Kč.

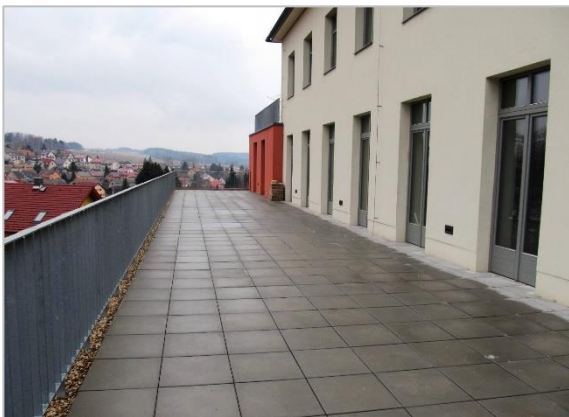
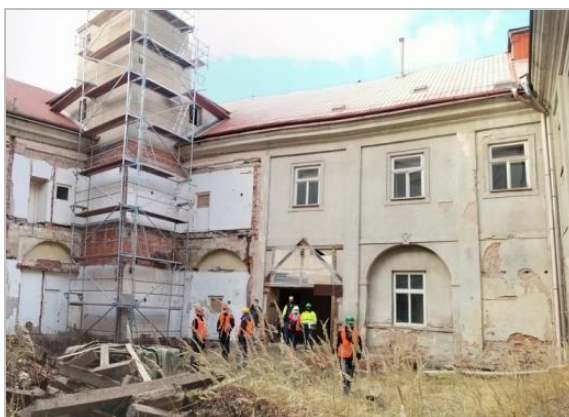
Žadatelem o dotaci je Život bez bariér, z.ú. a po dobu udržitelnosti bude stále vlastníkem budovy. Dle předchozí domluvy se objekt bezplatně po skončení udržitelnosti převede na město Nová Paka a Život bez bariér, z.ú. zde zůstane v dlouhodobém nájmu. Paní ředitelka Jitka Fučíková z Života bez bariér, z.ú. i nadále hledá další dotační možnosti, které by napomohly dokončit tento památkově chráněný objekt, který již 15 let postupně revitalizuje.

Podrobné informace o financování jednotlivých projektů lze získat na webu www.dotaceeu.cz. Vyhledávač projektů je pod záložkou Statistiky a analýzy/Mapa projektů.

Fotogalerie

Fotodokumentace před a po realizaci projektů

Zdroj: <https://zbb.cz/galerie/rekonstrukce-budovy-denniho-stacionare-fotogalerie>

Vizualizace z DÚR +DSP 2012 – ARX Studio Praha

vizualizace návrhu

rajský dvůr

původní stav

1004-033 (2012)

Revitalizace byv. kláštera paulánů

Zdroj: <https://www.arxstudio.cz/klaster-v-nove-pace>